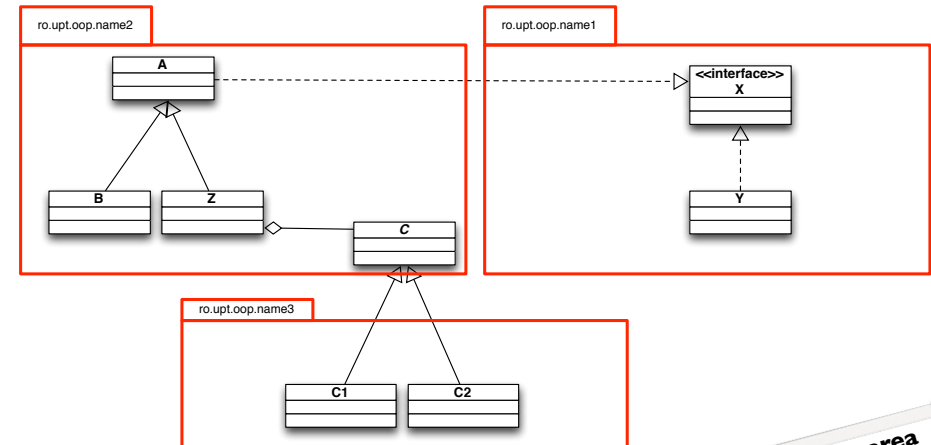

Pachete

Dr. Petru Florin Mihancea

pachetul

suport pentru organizarea
unui program în subsisteme
(module)

A

Elemente de bază legate de pachete

```
package ro.upt.oop.curs.ceasuri;
public interface ClockType {
    public void setTime(int h, int n, int s);
    public String toString();
}
abstract class AbstractClock implements ClockType {
    private int hour, minute, second;

    public AbstractClock() {
        hour = minute = second = 0;
    }
    public void setTime(int h, int m, int s) {
        hour = (h >= 0) && (h < 24) ? h : 0;
        minute = (m >= 0) && (m < 60) ? m : 0;
        second = (s >= 0) && (s < 60) ? s : 0;
    }
    public String toString() {
        return "Current time " + hour + ":" +
            minute + ":" + second;
    }
}
```

```
package ro.upt.oop.curs.ceasuri;
public class Clock extends AbstractClock {
    public String toString() {
        return "Normal clock - " + super.toString();
    }
}
```

package

nume pachet
(succesiune de identificatori de forma
identif1.identif2. ... identifN)

```
package ro.upt.oop.curs;
...
public class Ceasornicar {
    public void regleaza(ClockType x) {
        x.setTime(12, 0, 0);
    }
}
```

unități de compilare
(fișiere); toate clasele/interfețele
conținute vor aparține pachetului
specificat

```
package ro.upt.oop.curs.ceasuri;
```

```
public interface ClockType {
    public void setTime(int h, int m, int s);
    public String toString();
}
```

package poate apare pe prima linie non-coment dintr-o unitate de compilare; dacă lipsește, conținutul aparține pachetului anonim/fără nume/default

```
    second = 0;

    public void setTime(int h, int m, int s) {
        hour = (h >= 0) && (h < 24) ? h : 0;
        minute = (m >= 0) && (m < 60) ? m : 0;
        second = (s >= 0) && (s < 60) ? s : 0;
    }

    public String toString() {
        return "Current time " + hour + ":" +
            minute + ":" + second;
    }
}
```

```
package ro.upt.oop.curs.ceasuri;
```

```
public class Clock extends AbstractClock {
    public String toString() {
        return "Normal clock - " + super.toString();
    }
}
```

package

nume pachet
(succesiune de identificatori de forma identif1.identif2. ... identifN)

```
package ro.upt.oop.curs;
```

```
...
public class Ceasornicar {
    public void regleaza(ClockType x) {
        x.setTime(12, 0, 0);
    }
}
```

unități de compilare
(fișiere); toate clasele/interfețele conținute vor aparține pachetului specificat

```
package ro.upt.oop.curs.ceasuri;
```

```
public interface ClockType {
    public void setTime(int h, int m, int s);
    public String toString();
}
```

```
abstract class AbstractClock implements ClockType {

    private int hour, minute, second;

    public AbstractClock() {
        hour = minute = second = 0;
    }

    public void setTime(int h, int m, int s) {
        hour = (h >= 0) && (h < 24) ? h : 0;
        minute = (m >= 0) && (m < 60) ? m : 0;
        second = (s >= 0) && (s < 60) ? s : 0;
    }

    public String toString() {
        return "Current time " + hour + ":" +
            minute + ":" + second;
    }
}
```

Un pachet reprezintă și un spațiu distinct de nume pentru clase/interfețe; și de exemplu putem avea clase cu același nume simplu în pachete diferite

nume complet calificat

Putem referi clase/interfețe din alte pachete folosind numele complet calificat
numePachet.numeClasa

```
package ro.upt.oop.curs;
```

```
public class Ceasornicar {
    public void regleaza(ClockType x) {
        x.setTime(12, 0, 0);
    }
}
```

În același pachet NU avem ClockType !!!!
Ceasornicar.java:4: error: cannot find symbol
 public void regleaza(ClockType x) {
 ^
symbol: class ClockType
location: class Ceasornicar
1 error

```
package ro.upt.oop.curs.ceasuri;
```

```
public interface ClockType {
    public void setTime(int h, int m, int s);
    public String toString();
}
```

```
abstract class AbstractClock implements ClockType {
```

```
    private int hour, minute, second;

    public AbstractClock() {
        hour = minute = second = 0;
    }

    public void setTime(int h, int m, int s) {
        hour = (h >= 0) && (h < 24) ? h : 0;
        minute = (m >= 0) && (m < 60) ? m : 0;
        second = (s >= 0) && (s < 60) ? s : 0;
    }

    public String toString() {
        return "Current time " + hour + ":" +
            minute + ":" + second;
    }
}
```

nume complet calificat

Putem referi clase/interfețe din alte pachete folosind numele complet calificat
numePachet.numeClasa

```
package ro.upt.oop.curs;
public class Ceasornicar {
    public void regleaza(ro.upt.oop.curs.ceasuri.ClockType x) {
        x.setTime(12, 0, 0);
    }
}
```

Un pachet reprezintă și un spațiu distinct de nume pentru clase/interfețe; și de exemplu putem avea clase cu același nume simplu în pachete diferite

```
package ro.upt.oop.curs.ceasuri;
```

```
public class Clock extends AbstractClock {
    public String toString() {
        return "Normal clock - " + super.toString();
    }
}
```

```
package ro.upt.oop.curs;
```

```
class Test {
    public Clock create() {
        return new Clock();
    }
}
```

Quiz

În același pachet NU avem ClockType !!!!
Ceasornicar.java:1: error: cannot find symbol
 public Clock create() {
 ^
symbol: class Clock
location: class Test
Ceasornicar.java:12: error: cannot find symbol
 return new Clock();
 ^
symbol: class Clock
location: class Test
2 errors

Trebuie să folosim numele complet la fiecare declarare de referință, la crearea unui obiect, etc.

```
package ro.upt.oop.curs;
```

```
class Test {
    public ro.upt.oop.curs.ceasuri.Clock create() {
        return new ro.upt.oop.curs.ceasuri.Clock();
    }
}
```

```
package ro.upt.oop.curs.ceasuri;

public interface ClockType {
    public void setTime(int h, int m, int s);
    public String toString();
}

abstract class AbstractClock implements ClockType {
    private int hour, minute, second;
    public AbstractClock() {
        hour = minute = second = 0;
    }
    public void setTime(int h, int m, int s) {
        hour = (h >= 0) && (h < 24) ? h : 0;
        minute = (m >= 0) && (m < 60) ? m : 0;
        second = (s >= 0) && (s < 60) ? s : 0;
    }
    public String toString() {
        return "Current time " + hour + ":" + minute + ":" + second;
    }
}
```

Alternativa

La început de unitate de compilare (după package dacă există)
import numePachet.NumeClasă;
import numePachet.*;

În unitatea de compilare curentă:
Varianta 1 - putem referii prin nume scurt doar clasa menționată
Varianta 2 - putem referii prin nume toate clasele din pachetul menționat

```
package ro.upt.oop.curs;
import ro.upt.oop.curs.ceasuri.ClockType;

public class Ceasornicar {
    public void regleaza(ClockType x) {
        x.setTime(12, 0, 0);
    }
}
```

1

Presupunem că mai avem un pachet **tmp** ce conține și el o clasă **Clock**

```
import ro.upt.oop.curs.ceasuri.*;
import tmp.*;

...
Clock c; //Eroare de ambiguitate
...
```

Atenție

Trebuie folosit numele complet sau importăm explicit clasa dorită

2

Import este folosit exclusiv de compilator pentru rezolvarea de nume de clasă. **NU** are nici o legătură/similaritate cu include-ul din C

3

Ca dovadă și fără legătură cu pachetele, există (din java 1.5)

import static numePachet.NumeClasa.*;

sau

import static numePachet.NumeClasa.NumeMembruStatic;

având ca efect posibilitatea de a utiliza (în acel fișier) membrii statici implicați fără a specifica la referirea lor și clasa din care fac parte

Quiz

```
public class Automat {

    public static void main(String[] args) {

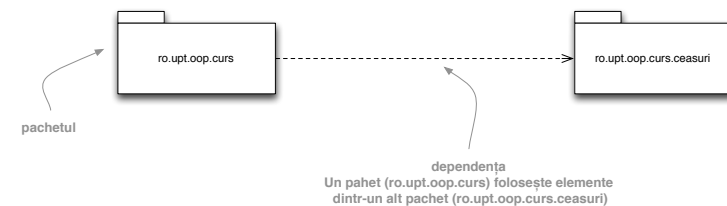
    }

}
```

Clasa **String** e în pachetul **java.lang** și cu toate astea am referit clasa fără să folosim numele complet ori **import**.
 Oare de ce compilează?

Pachetul **java.lang** se consideră importat automat tot timpul :)

În UML

Dependența apare și la nivel de clase

Ceasornicar-ul

NU are **ClockType**-uri (**NU** e compunere),
NU este un fel de ceas (**NU** e moștenire),
 dar folosește referințe / metode din **ClockType** și deci depinde de el

B

Specificatori de access pentru vizibilitatea **conținutului pachetelor**

Vizibilitatea **conținutului pachetelor**

public

respectiva clasă/interfață poate fi accesată **și din exteriorul pachetului** de care ea aparține

Atenție

clasa trebuie să se găsească într-un fișier (unitate de compilare) ce are același nume ca și clasa (urmat de sufixul .java); altfel e o eroare de compilare

când clasa/interfața face parte din "interfața" pachetului

default (fără nimic - **NU** există cuvânt cheie) **package access**

respectiva clasă/interfață poate fi accesată numai în interiorul pachetului de care ea aparține

când clasa/interfața este un detaliu de implementare a pachetului

Exemple

```
package pachetA;  
  
public class A {  
    ...  
}  
  
interface B {  
    public void aMethod();  
}
```

Fișierul **trebuie** să se numească A.java

```
package pachetA;  
  
class Whatever implements B {  
    public void aMethod() {  
        A a;  
        B b;  
        ...  
    }  
}
```

```
package pachetB;  
  
public class Client implements pachetA.B { //Eroare  
  
    public void doSomething() {  
        pachetA.B x; //Eroare  
        pachetA.A a;  
    }  
}
```

C

Specificatorii de acces pentru membrii claselor în **contextul pachetelor**

vom presupune că (virgulă) clasa ce conține membrul e accesibilă din alte pachete

Modificatori/Specificatori de acces

private

respectivul membru al clasei (câmp/metodă) poate fi accesat **doar în interiorul clasei**

public

respectivul membru al clasei (câmp/metodă) poate fi accesat **de oriunde**

protected

respectivul membru al clasei (câmp/metodă) poate fi accesat **din interiorul clasei, din subclasele sale (pe this) sau din același pachet (pe orice obiect)**

default (fără nimic - **NU** există cuvânt cheie) **package access**
respectivul membru al clasei (câmp/metodă) poate fi **accesat doar din interiorul aceluiași pachet (de oriunde din interiorul pachetului)**

Vizibilitatea în UML

- private
- + public
- # protected
- ~ access de tip package

Exemple

```
package pachet1;

public class A1 {
    private int x;
    public int y;
    protected int z;
    int t;
}
```

```
package pachet1;

class B1 {
    public void metodaB1() {
        A1 ob = new A1();
        ob.x = 1; //Eroare
        ob.y = 1; //Corect
        ob.z = 1; //Corect
        ob.t = 1; //Corect
    }
}
```

```
package pachet2;
class A2 {
    public void metodaA2() {
        pachet1.A1 ob = new pachet1.A1();
        ob.x = 1; //Eroare
        ob.y = 1; //Corect
        ob.z = 1; //Eroare
        ob.t = 1; //Eroare
    }
}
class B2 extends pachet1.A1 {
    public B2() {
        x = 1; //Eroare
        y = 1; //Corect
        z = 1; //Corect
        t = 1; //Eroare
    }
    public void metodaB2() {
        pachet1.A1 ob = new pachet1.A1();
        ob.x = 1; //Eroare
        ob.y = 1; //Corect
        ob.z = 1; //Eroare (Da! E eroare!)
        ob.t = 1; //Eroare
    }
}
```

D

Organizarea codului

(sursă / mașină)

Presupunem că avem acest program

```
package ro.upt.oop.curs.ceasuri;
public interface ClockType {
    public void setTime(int h, int m, int s);
    public String toString();
}
abstract class AbstractClock implements ClockType {

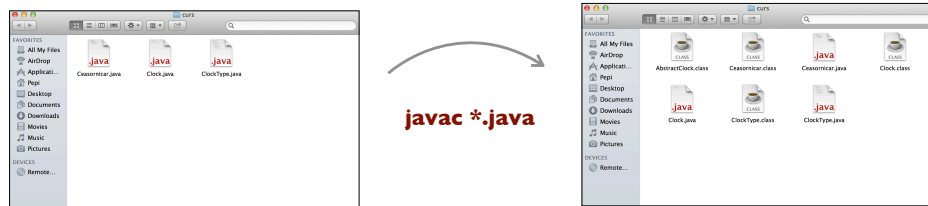
    private int hour, minute, second;

    public AbstractClock() {
        hour = minute = second = 0;
    }
    public void setTime(int h, int m, int s) {
        hour = (h >= 0) && (h < 24) ? h : 0;
        minute = (m >= 0) && (m < 60) ? m : 0;
        second = (s >= 0) && (s < 60) ? s : 0;
    }
    public String toString() {
        return "Current time " + hour + ":" +
            minute + ":" + second;
    }
}
```

```
package ro.upt.oop.curs.ceasuri;
public class Clock extends AbstractClock {
    public String toString() {
        return "Normal clock - " + super.toString();
    }
}
```

```
package ro.upt.oop.curs;
import ro.upt.oop.curs.ceasuri.*;
public class Ceasornicar {
    public void regleaza(ClockType x) {
        x.setTime(12, 0, 0);
    }
    public static void main(String argv[]) {
        Clock c = new Clock();
        Ceasornicar om = new Ceasornicar();
        om.regleaza(c);
        System.out.println(c);
    }
}
```

Compilare & Rulare (I)

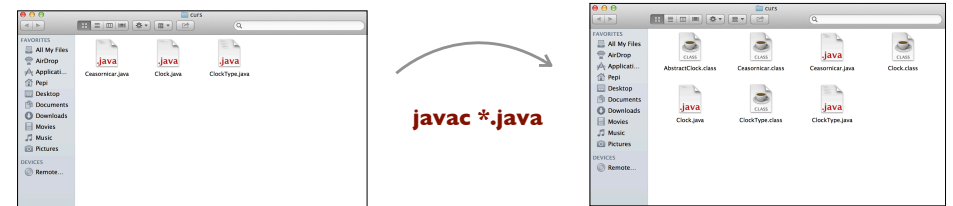

javac *.java

java Ceasornicar

```
Exception in thread "main" java.lang.NoClassDefFoundError: Ceasornicar (wrong name: ro/upt/ooop/curs/Ceasornicar)
    at java.lang.ClassLoader.defineClass1(Native Method)
    at java.lang.ClassLoader.defineClass(ClassLoader.java:792)
    at java.security.SecureClassLoader.defineClass(SecureClassLoader.java:142)
    at java.net.URLClassLoader.defineClass(URLClassLoader.java:449)
    at java.net.URLClassLoader.access$100(URLClassLoader.java:71)
    at java.net.URLClassLoader$1.run(URLClassLoader.java:361)
    at java.net.URLClassLoader$1.run(URLClassLoader.java:355)
    at java.security.AccessController.doPrivileged(Native Method)
    at java.net.URLClassLoader.findClass(URLClassLoader.java:354)
    at java.lang.ClassLoader.loadClass(ClassLoader.java:424)
    at sun.misc.Launcher$AppClassLoader.loadClass(Launcher.java:308)
    at java.lang.ClassLoader.loadClass(ClassLoader.java:357)
    at sun.launcher.LauncherHelper.checkAndLoadMain(LauncherHelper.java:482)
Panic: MacRunk-Printer: Pen!$
```

Compilare & Rulare (I)

javac *.java

java ro.upt.ooop.curs.Ceasornicar

Error: Could not find or load main class ro.upt.ooop.curs.Ceasornicar

Fişierele class pe disc

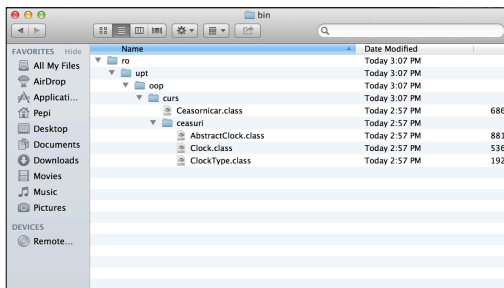
Într-o unitate de compilare avem:

```
package nume1.nume2.nume3;
class X {
...
}
public class Y {
...
}
```

Pe disc trebuie să avem:

Folder **bin** (sau oricum) undeva pe disc

- **nume1** (folder)
 - **nume2** (subfolder nume1)
 - **nume3** (subfolder nume2)
 - **X.class**
 - **Y.class**

Compilerul poate face distribuția în mod automat:

javac -d cale_catre_bin *.java

Calea către clase (classpath)

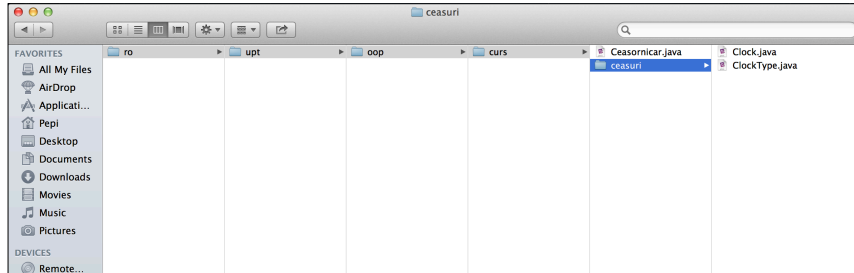
Uzual argument al compilatorului și mașinii virtuale (-cp)

- o listă de căi către folderele în care am distribuit fişierele class
- elementele listei se separă cu **:** în sisteme unix și **;** sub windows
ex. cale1:cale2:cale3:...:caleN
- din aceste foldere se va începe căutarea bytecode-ului unei clase când este necesar; pe baza numelui complet al clasei se caută corespunzător sub-folderele și fişierul class
- în această listă pot apare și arhive java (fişiere **jar**)

java -cp listă_căi_către_bin ro.upt.ooop.curs.Ceasornicar

Compilare (II)

La fel ca și fișierele class, sursele (fișierele .java) se distribuie și ele pe foldere/sub-foldere conform numelui pachetului în care sunt amplasate

Compilare (II)

Compilăm individual fiecare pachet în ordinea inversă a **dependențelor**

1. `javac -d cale_către_bin cale_către_sursele_pachetului1/*.java`

2. `javac -d cale_către_bin cale_către_sursele_pachetului2/*.java`

Compilare (II)

Compilăm individual fiecare pachet în ordinea inversă a **dependențelor**

1. `javac -d cale_către_bin cale_către_sursele_pachetului1/*.java`

2. `javac -d cale_către_bin -cp listă_căi_către_bin_deja_compilate cale_către_sursele_pachetului/*.java`

dacă avem dependențe circulare e problematic și este un semn că organizarea pe pachete e deficitară

Calea către surse (sourcepath)

Argument al **compilatorului**

- o listă de căi către folderele în care am distribuit fișierele sursă
- dacă compilăm o unitate de compilare ce depinde de clase necompileate încă, în aceste foldere se caută **sursele** claselor necesare urmărind subfolderele după numele pachetelor respectivelor clase